

Nr 75

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1963/64 till bidrag till byggnadsarbeten m. m. inom skolväsendet jämte i ämnet väckta motioner.
(2:a avd.)

1:o) **Bidrag till byggnadsarbeten m. m. inom skolväsendet.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (bilaga 10, punkt 153) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Bidrag till byggnadsarbeten m. m. inom skolväsendet för budgetåret 1963/64 beräkna ett förslagsanslag av 170 000 000 kr.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i propositionen nr 66, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ekklesiastikårenden för den 8 februari 1963, föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i anslutning till vad departementschefen anført medgiva, att statsbidrag må utgå för byggnadsarbeten m. m. vid slöjdföreningens skola i Göteborg, Södra K.F.U.K:s barnsköterskeskola i Stockholm, Föreningen Engelbrekts barnavårds- och husmodersskola i Stockholm samt köpmannainstitutet i Stockholm, dels till Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet för budgetåret 1963/64 under åttende huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 123 000 000 kr., dels ock till Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor för budgetåret 1963/64 under åttende huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 47 000 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Källqvist m. fl.* (I: 68) och den andra inom andra kammaren av fröken *Olsson m. fl.* (II: 89), i vilka hemställts att riksdagen måtte bevilja Kristofferskolans byggnadsstiftelse ett anslag av 2 250 000 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Boheman* (I: 196) och den andra inom andra kammaren av herrar *Gustafson* i Göteborg och *Regnéll* (II: 242), i vilka hemställts att riksdagen vid behandlingen av anslaget Bidrag till byggnadsarbeten m. m. inom skolväsendet under åttende huvudtiteln måtte i enlighet med skolöverstyrelsens förslag medgiva att statsbidrag skall utgå till uppförande av planerad institutionsbyggnad vid Sigtunastiftelsens humanistiska läroverk samt anslå erforderliga medel under förevarande anslag för budgetåret 1963/64.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framställda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 88 och I: 196.

För innehållet i propositionen nr 66 torde i huvudsak få hänvisas till propositionen. Kungl. Maj:ts förslag kan emellertid sammanfattas på följande sätt (jfr prop. s. 1).

I propositionen redovisas vissa undersökningar och förslag av statskontoret, skolöverstyrelsen och överstyrelsen för yrkesutbildning rörande grunderna för beräkning av statsbidrag till skolbyggnader. Med hänsyn bl. a. till remisskritik och pågående utredningsarbete i annat sammanhang har de gjorda undersökningarna nu inte ansetts böra läggas till grund för förslag om ändrade grunder för bidrag till skolbyggnader. Undersökningsmaterialet föreslås bli överlämnat till 1958 års skatteutjämningskommitté för beaktande i dess arbete.

Investeringsramen för byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet föreslås omfatta 350 000 000 kr., vilket beräknas medföra ett medelsbehov för nästa budgetår av 123 000 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 21 000 000 kr.

För yrkesskolväsendet förordas en höjning av investeringsramen med 10 000 000 kr. till 80 000 000 kr. Medelsbehovet för bidrag till byggnadsarbeten m. m. för yrkesskolor beräknas till 47 000 000 kr. Kungl. Maj:t föreslås också erhålla bemyndigande att ur anslaget medge bidrag till byggnadsarbeten vid vissa privata yrkesskolor.

Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts i förevarande proposition framlagda förslag.

Med anledning av motionerna I: 68 och II: 89 samt I: 196 och II: 242 får utskottet anföra följande.

Sigtunastiftelsens humanistiska läroverk har stora lokalsvårigheter, som enligt utskottets mening snarast måste avhjälpas. I motionerna I: 196 och II: 242 har yrkats, att anslag till uppförande av den erforderliga institutionsbyggnaden skulle utgå från anslaget till Bidrag till byggnadsarbeten m. m. inom det allmänna skolväsendet. Enligt vad utskottet inhämtat avsåg den i motionerna omnämnda, av stiftelsen till Kungl. Maj:t ingivna framställningen ett räntefritt lån från fonden för låneunderstöd. Skolöverstyrelsen har i avgivet utlåtande i ärendet föreslagit att statligt stöd genom dylikt lån eller på annat lämpligt sätt skulle lämnas stiftelsen. Överstyrelsen har beräknat kostnaderna för byggnadsföretaget till 1 150 000 kr.

Utskottet anser sig icke böra tillstyrka att statsbidrag utgår från anslaget till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet och avstyrker därför bifall till motionerna I: 196 och II: 242. Utskottet kommer däremot att under nästföljande punkt i detta utlåtande föreslå, att riksdagen må under fonden för låneunderstöd till Sigtunastiftelsen för budgetåret 1963/64 anvisa 1 150 000 kr. till ett ränte- och amorteringsfritt lån för ifrågavarande ändamål.

I motionerna I: 68 och II: 89 har hemställts om ett anslag av 2 250 000 kr. till Kristofferskolans byggnadsstiftelse för uppförande av en nybyggnad för skolan.

Även för Kristofferskolan synes lokalsvårigheterna vara mycket stora. Enligt vad utskottet under hand inhämtat kan Stockholms stad icke ställa lämpliga

lokaler till förfogande, utan en nybyggnad synes vara det enda möjliga alternativet.

Den tomt, som Stockholms stad enligt vad som uppgivits i motionerna upplåtit åt Kristofferskolan, kommer icke att kunna utnyttjas förrän stadsplaneändring företagits. Detta förhållande ger vid handen, att något påbörjande av byggnadsarbetena icke kan bli aktuellt under budgetåret 1963/64. Staden synes avvakta statsmakternas beslut i bidragsfrågan, innan ytterligare åtgärder vidtages i ärendet från stadens sida.

Utskottet finner det vara angeläget, att ifrågavarande lokalproblem så snart som möjligt bringas till en lösning. Med hänsyn till Kristofferskolans karaktär av experimentkola synes det utskottet skäligt, att ekonomiskt stöd härför lämnas från statens sida. Utskottet anser sig dock icke böra tillstyrka att statsbidrag för ändamålet beviljas från anslaget till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet utan föreslår i stället att stödet får utgå som ett räntefritt stående lån vid tidpunkt, som efter underhandlingar med Stockholms stad befinnes lämplig. Under nästföljande punkt kommer utskottet att framlägga härav följande hemställan i ärendet.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 68 och II: 89 samt I: 196 och II: 242, samtliga motioner i vad de avser medelstilldelning från förevarande anslag,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i anslutning till vad departementschefen anfört medgiva, att statsbidrag må utgå för byggnadsarbeten m. m. vid slöjdföreningens skola i Göteborg, Södra K.F.U.K:s barnsköterskeskola i Stockholm, Föreningen Engelbrekts barnavårds- och husmodersskola i Stockholm samt köpmannainstitutet i Stockholm;

b) till *Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet* för budgetåret 1963/64 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 123 000 000 kr.;

c) till *Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor* för budgetåret 1963/64 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 47 000 000 kr.

2:o) **Lån till Sigtunastiftelsen m. m.** Under hänvisning till vad utskottet under punkten 1 anfört hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 196 och II: 242, till *Lån till Sigtunastiftelsen* för budgetåret 1963/64 å kapitalbudgeten under fonden för låneunderstöd anvisa ett investeringsanslag av 1 150 000 kr.;

II. att riksdagen må, i anledning av motionerna I:68 och II:89, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga av utskottet angivna åtgärder för lösandet av Kristofferskolans lokalfråga.

Stockholm den 26 april 1963

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÅNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 78; dock att herr Nilsson i Göingegården deltagit i stället för fröken Karlsson.